

ชุดความรู้การควบคุมและป้องกันการติดเชื้อในสถานเลี้ยงเด็กกลางวัน “ตารางเก้าช่อง ป้องกันการติดเชื้อ”

กัลยา ทองธีรกุล

ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น กรมอนามัย

ปัญหาการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อในสถานเลี้ยงเด็กกลางวันเป็นปัญหาที่พบบ่อยเนื่องจากลักษณะการเลี้ยงดูเป็นกลุ่ม ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน นอกจากนี้ภูมิคุ้มกันของเด็กยังอยู่ในระหว่างการพัฒนา จึงทำให้ติดเชื้อได้ง่าย การเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อจะส่งผลกระทบต่อเด็กทำให้ทุกข์ทรมานจากพยาธิสภาพ ถ้าเจ็บป่วยรุนแรงอาจถึงแก่ชีวิต นอกจากนี้ยังทำให้เด็กขาดโอกาสในการเรียนรู้และการได้รับการส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติสำหรับผู้ดูแลเด็กในการควบคุมและแพร่กระจายเชื้อในสถานส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์อนามัยที่ 7 เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กมีความรู้และมีแนวทางปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยประยุกต์ใช้กระบวนการจัดการความรู้โดยการใช้ผลงานวิจัยตามกรอบของไอโอวา 8 ขั้นตอน (IOWA Model of evidence – based practice to promote quality care,2001) ได้แก่ 1 กำหนดประเด็นปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุ 2.พิจารณาปัญหาที่เป็นความต้องการขององค์กร 3.รวบรวมวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากฐานข้อมูลต่างๆ 4.เขียนแนวปฏิบัติทางคลินิก 5.ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา 6.ทดลองใช้แนวปฏิบัติ 7.สร้างคู่มือ 8.เผยแพร่องค์ความรู้ แนวปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นได้สังเคราะห์จากงานวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ โดยสืบค้นจากฐานข้อมูลงานวิจัยอันได้แก่ Pub med , Science direct, EBSCO HOST และ Thailist ทั้งหมดจำนวน 16 เรื่อง เป็นงานวิจัยในประเทศ 4 เรื่อง ต่างประเทศ 12 เรื่อง แนวปฏิบัติที่สังเคราะห์ขึ้นประกอบไปด้วย มาตรฐานการดูแลเด็ก มาตรฐานการดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก และการบริหารจัดการเกี่ยวกับฐานข้อมูล

จากการทดลองใช้แนวปฏิบัติที่เป็นคู่มือการใช้ในลักษณะของ work manual และ work instruction และประเมินผล พบว่า ผู้ปฏิบัติมีความต้องการสื่อที่ดูแล้วเข้าใจง่าย จึงได้สรุปเป็น one page ในรูปแบบของ ภาพนิ่ง และกราฟฟิก ซึ่งเรียกว่า นวัตกรรม ตารางเก้าช่อง ป้องกันการติดเชื้อและเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัตินำไปใช้

ผลสำเร็จของ KM/Innovation ประเมินผล/คุณค่าของ KM/Innovation

ข้อมูลเชิงคุณภาพ หน่วยงานมีแนวปฏิบัติในการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ ที่ได้มาตรฐาน และเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน ในการนำเสนอและสะท้อนปัญหา ทำให้บุคลากรมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น และจากการสังเกตพบว่า บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดบ่อยขึ้น เช่นการล้างมือ การใช้เครื่องป้องกัน การประเมินความพึงพอใจต่อสื่อตารางเก้าช่อง ป้องกันการติดเชื้อ มีผู้ตอบแบบสอบถาม 23 คน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (X-Bar = 4.59,SD = 0.1510)การประเมินรายด้าน ด้านการเข้าถึง สามารถเข้าถึงได้ง่าย อยู่ในระดับ มากที่สุด (X-Bar = 4.67,SD = 0.2344) ด้านความครอบคลุมของเนื้อหา อยู่ในระดับมาก (X-Bar = 4.31,SD = 0.1135) ด้านการนำไปใช้ได้จริง อยู่ในระดับมากที่สุด (X-Bar = 4.71,SD = 0.1435) ด้านความสวยงาม ทันสมัย และดึงดูดความสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด (X-Bar = 4.65,SD = 0.1131) แนวทางการพัฒนาต่อยอด ควรวิจัยต่อถึงผลการใช้แนวปฏิบัติต่ออัตราการติดเชื้อของเด็กในสถานส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และเขียนเป็นหลักสูตรมาตรฐานเพื่อใช้สอนผู้ดูแลเด็ก และนศ.พยาบาล